

Taxa pe avere la nivel mondial versus „impozitarea nunțiilor” în România

În sistemul fiscal actual din România nu se percepe o taxă pe avere. De altfel, sunt încă destul de puține state în lume care practică impozitarea „averii”. În plus, nu există niciun mod unitar de fiscalizare, așa cum arată ultimul studiu EY pe această temă, “[2018 Worldwide Estate and Inheritance Tax Guide](#)”.

Cu titlu de exemplu, Italia are în prezent un sistem de taxare distinct al activelor financiare sau proprietăților imobiliare deținute în străinătate de rezidenți, în timp ce Olanda are cote de impunere diferite în funcție de dimensiunea valorii nete a averii.

În Spania, impozitul pe averea netă reprezintă o taxă anuală percepută persoanelor fizice la data de 31 decembrie a fiecărui an. Averea supusă acestei taxe este definită ca fiind compusă din toate activele și drepturile care pot fi evaluate din punct de vedere economic, mai puțin toate sarcinile sau datoriile pe care le poate avea persoana și care reduc practic averea. Dacă persoana fizică este rezidentă în Spania, impozitul este perceput pe averea globală deținută, în timp ce persoanele nerezidente sunt impozitate doar pentru activele situate în Spania. Mai jos, am inserat un exemplu numeric pentru a ilustra sistemul spaniol:

Up to	EUR	Remaining	%
€0.00	€0.00	€167,129.45	0.2
€167,129.45	€334.26	€167,123.43	0.3
€334,252.88	€668.53	€334,246.87	0.5
€668,499.75	€2,506.86	€668,499.76	0.9
€1,336,999.51	€8,523.36	€1,336,999.50	1.3
€2,673,999.01	€25,904.35	€2,673,999.02	1.7
€5,347,998.03	€71,362.33	€5,347,998.03	2.1
€10,695,996.06	€183,670.29	Excess	2.5

În Norvegia, moștenirea și darurile sunt adăugate la averea netă a contribuabilului, iar baza impozitului pe avere o reprezintă valoarea de piață a activelor acestuia minus datoriile. Averea netă astfel calculată este impozitată doar dacă depășește un plafon, și anume aproximativ 150.000 EUR anual (2018).

Și dacă tot aminteam de moșteniri și daruri, merită să mutăm analiza la ce se întâmplă în România în acest timp. Printre altele, recent, au ținut prima pagină a ziarelor “impozitarea nunților” și inițiativa ANAF de a trimite tinerilor căsătoriți solicitări ca aceștia să declare ce relații economice au avut, în contextul căsătoriei civile și religioase, cu persoanele fizice sau firmele care le-au furnizat servicii de fotografie, muzică pentru petrecere și spațiul etc.

Poate fi această acțiune o încercare de impozitare a veniturilor a căror sursă nu este identificată? Pentru că, practic, aceasta este singura procedură transpusă în Codul de Procedură fiscală din anul 2011. Și, deși implementată de câțiva ani deja, procedura de control a autorităților din cadrul Direcției Generale Control Venituri Persoane Fizice nu a lăsat foarte multă transparență contribuabililor supuși controlului fiscal, aceștia riscând o obligație fiscală de 16% plus dobânzi și penalități de întârziere pentru fiecare an supus controlului. De altfel, de-abia în luna septembrie 2018 au fost publicate formularele și documentele utilizate în activitatea de verificare a situației fiscale personale, iar metodele indirecte folosite de inspectorii fiscali în cuprinsul procedurii de analiză încă stârnesc multe controverse procedurale.

Ca să ne reamintim câteva detalii tehnice, verificarea

situației fiscale personale a persoanelor fizice rezidente române cu privire la impozitul pe venit are ca obiect examinarea tuturor drepturilor și a obligațiilor de natură patrimonială, a fluxurilor de trezorerie și a oricăror altor elemente relevante pentru stabilirea situației fiscale reale a persoanei fizice verificate. În acest scop, se solicită documente și mijloace de probă referitoare la situația fiscală a persoanei fizice verificate, obținute inclusiv prin solicitarea de informații, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la terți sau autorități și instituții publice deținătoare, atât din țară cât și din străinătate, în baza convențiilor internaționale de schimb de informații sau, în lipsa acestora, pe bază de reciprocitate.

Din experiența practică, în astfel de verificări fiscale, procesul de control poate fi considerat anevoios atât din prisma procedurii, cât și a necesității reconstituirii averii de la un moment inițial (în loc de perioada de prescripție fiscală, cu considerarea valorii estimative a averii dobândite până la acel moment). Credem că este importantă prevederea din Constituția României conform căreia caracterul licit al dobândirii averii se prezumă, iar orice verificare a situației fiscale a persoanei trebuie să ușureze procedura de reconstituire a averii în termeni rezonabili de timp și efort depus.

Până acum, într-o primă etapă, doar 313 cazuri de persoane – deținători de autoturisme de lux, imobile numeroase sau cu depozite bancare substanțiale – au ajuns în vizorul Fiscului, după ce o analiză de risc a relevat că averea acestora nu corespunde cu veniturile declarate.

Rămâne de văzut care va fi bilanțul eforturilor depuse până acum de către inspectorii fiscali cu această procedură de control inițiată în ultimii ani (anul 2011 fiind primul supus controlului de acest gen) și dacă se va dori de către legiuitor să se țină o evidență fiscală și contabilă pentru situația personală acolo unde pragul de verificare depășeste

limita minimă impusă de lege (diferență între veniturile estimate și cele declarate mai mare de 10%, dar nu mai puțin de 50.000 de lei).

Până atunci, în loc de concluzie: la analiza ghidului EY menționat, observăm atât o rafinare crescută a modalității de taxare a averilor în diverse țări (inclusiv unele apropiate nouă, de exemplu Bulgaria sau Polonia), cât și o creștere a celor interesate de a introduce proceduri clare în acest scop.

Noi vrem să rămânem oare doar cu „impozitarea nunților”?

Autor: *Claudia Sofianu, Partener EY România*

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 260.000 de angajați în peste 700 de birouri din 150 de țări și venituri de aproximativ 34,8 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2018. Rețeaua noastră este cea mai integrată la nivel global iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienților servicii prin care să beneficieze de oportunitățile din întreaga lume. În România, EY este liderul de pe piața serviciilor profesionale încă de la înființare, în anul 1992. Cei 800 de angajați din România și Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistență fiscală, asistență în tranzacții și servicii de asistență în afaceri către companii multinaționale și locale. Avem birouri în București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași și Chișinău. EY România s-a afiliat în 2014 singurei competiții de nivel mondial dedicată antreprenoriatului, EY Entrepreneur Of The Year. Câștigătorul ediției locale reprezintă România în finala mondială ce are loc în fiecare an în luna iunie la Monte Carlo. În finala mondială se acordă titlul World Entrepreneur Of The Year. Pentru mai multe informații, vizitați pagina noastră de internet: www.ey.com.

